

NAISTELEHE KAANELUGU | Priimabaleriin Age Oks: „Suured tunnustused on sattunud kõrvuti ema surma ja hiljem isa jäädava lahkumisega.“

Priimabaleriin Age Oksa värske raamat «Liblikalend» võiks vabalt kandideerida selle aasta kauneima raamatu tiitlile. Räägime Agega ka emaks olemisest, õpetajatööst ja taipamistest, mis aitavad elus ning iseendas tasakaalu leida.

Stilist: Aulikki Puniste Meik ja soeng: Reet Gailan Täname restorani Mood

Doris Kareva luuletust – «Elu ei ole lugu/elu on loomine» – teadis Age (50) ka varem. «Aga möödunud kevadel luges üks balletikooli lõpetav noormees seda aktusel nii imeilusasti, et tabasin end mõttelt: seda luuletust sooviksin ka oma raamatusse,» meenutab tippbaleriin. Doris Kareva on tema värske raamatu «Liblikalend» tekstide autor. Age: «Olin üliõnnelik, kui selgus, et Doris nõustus! Intervjuustiil ei ole ju talle tavapärane. Aga meil olid väga mõnusad kohtumised. Tundsin temaga vesteldes kergelt aukartust, kartsin, et võin oma sõnavaraga kohmakalt kõlada ...»

ÕRN, TUGEV, NAISELIK: Tihti on Agelt küsitud – kumb ta siis ise on – pigem valge või must Luik? Ja Age vastab ikka, et temas on midagi mõlemast. Ka suur rõõm ja suur kurbus on käinud ta elus käsikäes. (Laura Strandberg)

Viimane hetk See oli üsna jahe sügispäev, kui mindi raamatu jaoks pilte tegema ka balletikooli kunagisse ühiselamusse Kannikese lillepoe kõrval. «Hoone oli juba lammutamisel, käes üsna viimane hetk sinna siseneda,» räägib Age. Vanadelt hüljatud seintelt koorus krohvi ja kunagise toa roosa värvikihi tundis Age ära – «värvisime selle koos sõbranna Dagmariga (Dagmar Rang-Saal – toim) kunagi ise. Nii uskumatu, et värv oli seal veel alles. Võtsin kihist isegi tükikese kaasa ja pool andsin Dagmarile – pangu see samuti karbi sisse ja hoidku alles,» jutustab priimabaleriin rõõmsa nostalgiaga. «Kuigi oli külm ja pildistamine polnud just mugavaim, on mul hea meel, et seal käisime. Need oli väga hingelised hetked.» Ja Stina Kase fotod jutustavadki raamatus loo justkui elutantsust.

50. sünnipäev Mai lõpul sai Age 50 ja just sellele tähtpäevale mõeldes raamatu idee tekkiski. «Eks see 2020 on olnud erakordne aasta meile kõigile, nii et juubelit tähistasin kaks kuud hiljem suvel vaikselt sõprade ja pereringis, ei midagi grandioosset,» meenutab naine peopäeva. Ja tunnistab, et seoses vanusega pole kunagi kriise tajunud. «Loodan, et mu kriisid on möödas!» hüüatab ta lõbusalt. «Viiskümmend ise ehk on numbrina veidi hirmutav – et hakkadki nüüd kuuekümmne suunas astuma ... Aga hinges ma seda ei tunne, ma tõesti ei mõtle sellele. Ei muutunud ju pärast numbri

ohtuleht.ee

08.12.2020 19:01

Helina Piip

90000

Eesti Rahvusballett
Teater

vahetumist minu elus midagi,» mõtiskleb ta. «Kuigi üks see ole vanus, kus hakkad ehk maailma teistmoodi tajuma, hindama veelgi rohkem seda, mis elus oluline; seda, mis toob meelerahu.»

AEG ON OLNUD LAHKE: Sel aastal 50. sünnipäeva tähistanud priimabaleriin tunnistas, et seoses vanusega pole ta kunagi kriise tajunud. «Minu elus ei muutunud pärast numbri vahetumist ju midagi.» (Laura Strandberg)

Kibestumust ei tunneMeie kohtumise päeval on Agel selja taga igahommikune tund balletikoolis. «Mul on 10. klassi tüdrukud, õpetan neid kolmandat aastat,» ütleb ta. Just intervjuu hetkel on õpilased Estonias teatrilaval, kus algas keskpäevane «Pähklipureja» etendus. «Mu tüdrukud teevad seal kaasa rottidena, suured rotikostüümid seljas, nii et neid on raske äragi tunda. Aga kujutan ette, et see on neile tore kogemus – osaleda balletis koos professionaalsete artistidega, olla keset muinasjuttu,» räägib kuulsate maailmalavade kogemusega priimabaleriin. Tema õpilaste igapäevased treeningtunnid toimuvad samuti Estonia proovisaalis. Kas pärast 2017. aasta sunnitud lahkumist repetiitori ametikohalt ei ole Age hinges kibestumust teatri vastu? «Ei, Estonia suhtes ma kibestunud ei ole,» raputab ta pead. «Ajas kõik muutub. Mul on teatri ja uue balletijuhiga head suhted. Annan seal ka tantsijatele aeg-ajalt tunde. Ma ei tunne ennast ebamugavalt, saan sinna rahuliku südamega minna.»

PÄEV KORRAGA: «Selliseid sihte nagu tantsijana, ma endale enam ei loo. Mul ei ole ka enam sellist vajadust. Tantsijana elasin teistsugust elu, siis olid eesmärgid olulisemad. Nüüd võtan päev korraga. Loomulikult loodan väga, et mu õpilased jõuavad oma unistuseni.» (Laura Strandberg)

Kõik möödub

Tõdemus, et kõik on mööduv, kordub me vestluses veelgi. Kas see taipamine on Aget viimastel aastatel aidanud? «Eks rasketel momentidel tundub ju ikka, et see on endless, ei lõpegi kunagi. Usun siiski, et elu käib sinusoidi pidi, keerukatele aegadele järgneb midagi head ja vastupidi ...» Age mõtleb pisut. «Minu elus on tihti tulnud kõrvuti suur rõõm ja suur kurbus – suured tunnustused on sattunud kõrvuti ema surma ja hiljem isa jäädava lahkumisega. Neid olukordi on teisigi. See vist ongi hoidnud mind maa peal, reaalsuses. Kuulsus pole mind inimesena muutnud.»

Oma viimase tantsu tantsis Agnes Oaks (just selle nime järgi teatakse Aget maailmas) aastal 2009, kui andsid koos Toomas Eduriga lahkumisetenduse Londonis Püha Pauli katedraalis. Väike Elizabeth oli Agel siis juba kolmandat kuud kõhus. Rohkem pole Aget baleriinina lavadel nähtud.

Pool aastat hiljem, 1. jaanuaril sündis tütar, kes on nüüdseks juba 4. klassi tüdruk. Ent aasta esimene päev jääb Age jaoks alati eriliseks – paraku sellegi tõttu, et see on ka ta isa surma-aastapäev.

Väike printsess Kas tütre nimi sai valitud kuninganna auks? Age raputab pead. «Tahtsime, et jääks seos Inglismaaga, olime seal ju pool elu elanud. Muidugi, see kuninglik nimi meile ka meeldis.» Pereringis kutsutakse tüdrukut Bettyks.

Milline ema Age on? «Eks ma püüan anda endast parima,» vastab ta lihtsalt. «Aga vahel on keeruline teada, mis on lapse kasvatamises õigem ja parem. Kindlasti on oluline olla eeskujuks ka igapäevases rutiinis – lapsed on ju meie koopiad, jäljendavad meid. Seepärast üritan teadlikumalt mõelda oma emotsioonide ja käitumise peale. Loomulikult on kõige tähtsam välja näidata armastust, lähedust ja hoolivust. Olla olemas, toetada ja mõista. Mul on vedanud, et olen saanud Elizabethi jaoks olemas olla.»

Tütar ei läinud küll ema-isa jälgedes balletikooli, ent käib praegu Hanna-Liina Võsa muusikalikoolis ja samuti tsirkusestudios Folie. KÕIK MÖÖDUB: Tantsija elukutse tundub näiliselt kerge ja ilus kui liblikalend. Paraku on see ka niisama üürike. «Liblikalend» – sellist pealkirja kannab Age Oksa värskel raamat. (Laura Strandberg)

Metsa-, raba- ja mereinimene

Mis aeg on ta enda elus praegu? Age: «On tunduvalt tasakaalukam aeg kui mõni aasta tagasi.»

Koroona-aasta kohta nendib aga, et «üks sellega ole tulnud meil kõigil kohaneda. Ja midagi on ka head olnud – aasta andis võimaluse rohkem kodus olla ja looduses käia.» Ta ütleb, et on metsa- ja rabainimene. Selle aasta pohlamoosi keetis enda korjatud marjadest nagu tihti varemgi. «Seenel sai ka korra käidud, aga midagi eriti ei leidnud. Metsas jalutamine on kui omaette meditatsioon. Eestimaa on ju nii ilus!»

Viimastel aastatel on Agele merigi rohkem meeldima hakanud. Ja häid mälestusi on tal kajakimatkadelt, mis sest, et on tolle väikepaadiga ümbergi läinud.

Sisse magamise mõnu

Nädalavahetused on alles viimastel aastatel Age ellu tulnud, sest tantsijakarjääris neid ei olnud, samuti ka hiljem teatris repetiitorina töötades. Nii et puhkepäevad teeb mõnusaks juba ainuüksi võimalus sisse magada ja mitte kuhugi kiirustada. «Tore on ka perede ja sõpradega kokku saada, looduses käia või kasvõi kamina ees istuda. Kõlab vist nagu vanainimese jutt?» küsib Age naerma hakates.

Tema vanemate kodupaik Tihemetsa ja Kilingi-Nõmme vahel on alles ning seal elab Age vend. «Alles paar nädalat tagasi sõitsime nädalavahetuseks sinna, ka õe pere tuli.» Jõuludki plaanib veeta just õe ja vennaga.

Talverõõmudest on neil tütreaga kujunenud traditsiooniks koos uisutamas käia. «Olin juba 43, kui esimest korda uisutamist proovisin. Balletikooli tüdrukutele oli see ohtliku tegevusena keelatud. Aga väga mõnus on ja uisuplats Niguliste kiriku kõrval on imetore.»

EMA JA TÛTAR: «Mul on vedanud, et olen saanud Elizabethi jaoks olemas olla,» ütleb Age. (Kalev Lilleorg)

Luigesuled iidolile

Õpetajatöö seevastu lükkab argihommikutele varakult hoo sisse. «Vanasti, kui etendused lõppesid hilja ja teatritöö algas kell kümme, polnud ma hommikuinimene. Nüüdseks olen ümber harjunud ja pole sugugi paha. Kuigi ega see õpilastele lihtne ole, hakata pool üheksa kohe trenni tegema.»

Age pole saladust teinud, et tema praegune ülemus, balletikooli direktor Kaie Kõrb oli ta esimene iidol. «Kui veel pisike nublu olin, tantsis Kaie juba Estonias ja oli algaja priimabaleriin. Mul on temast palju mustvalgeid pilte «Luikede järvest» ja «Raimondast».»

Ja siis meenub Agele, kuidas nad sõbranna Dagmariga käisid Kaie Kõrbile loomaaiast luigesulgi otsimas. «Sest tollases «Luikede järves» oli moment, kus Luik viskab enne teist vaatust endalt ühe sule ja jätab selle Printsile. Meie mõtlesime, et võiks talle neid lisaks viia. Sõitsimegi loomaaeda, aga sealt me sulgi ei leidnud. Ühikasse tagasi jõudes lõi kasime hoopis padjal nurga ära ja otsisime sealt ilusamad suled välja. Viisime need Kaiele kotikesega garderoobi ukse taha,» meenutab Age armsat seika.

Laval ja elus

Londonis, kus möödus 19 aastat tema elust, käis Age viimati jaanuarikuus. «Inglise Rahvuslik Ballett tähistas 70. aastapäeva. Toimus pidulik kogunemine, käisin galaetendusel ja nägin taas vanu kolleege ning tuttavaid. Oli väga eriline õhtu,» räägib Age. Asjatundjad armastavad ikka rõhutada, et balleti võlu peitub just selles, kui ilus ja loomulik paistab see vaatamata keerulisele tehnikale ning rängale tööle. Aga väljaspool lava? Kas ka tavaelus ei pea teised raskustest teadma? «Arvan, et ikka võib oma emotsioone näidata,» vastab Age. «Siirus on minu meelest tugevus, kuid tunnete näitamiseks on oma aeg ja koht ...»